

18. april 2012

Til statsminister Jens Stoltenberg, finansminister Sigbjørn Johnsen, næringsminister Trond Giske, landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum, miljøvernminister Bård Vegar Solhjell, Stortingets energi- og miljøkomite og Stortingets næringskomite

Alternativ til skognæringas ønske om gammeldags krisepakke

Både politikere og skognæring har i det siste tatt til orde for å redde skogindustrien ut av krisen. Undertegnede organisasjoner ønsker et bærekraftig norsk skogbruk, blant annet som del av fornybarsamfunnet, men er sterkt kritisk til noen av løsningene som nå presenteres for å «redde skogindustrien». En krise vitner om et behov for nye tanker og løsninger. Norske myndigheter må derfor ikke forhaste seg med gammeldagse løsninger for skogindustrien, men ta et skritt tilbake og se hvilke nye muligheter krisen åpner for. Nå har vi mulighet til å vurdere om vi skal fortsette å gi miljøfiendtlig statsstøtte til å hogge de siste restene med gammel naturskog, bygge skogsbilveier inn i inngrepsfri natur (INON) og plante fremmede treslag. Eller om vi skal benytte anledningen til å legge om subsidiebruken i en mer miljøvennlig retning, slik Norge har forpliktet seg til å gjøre innen 2020, gjennom FNs biomangfoldkonvensjon og Nagoyaavtalen (Aichimål 3).

Krisen i skogindustrien har utviklet seg over mange år og handler om dårlig lønnsomhet og en feilslått industristrategi. Da det er mangel på omstilling som har framprovosert krisen, er det underlig at løsningen for både politikere og næring er å fremme forslag om hvordan man kan få hentet ut enda mer tømmer fra skogen, med økte subsidier til hogst, svakere miljøregler og opphevelse av INON. Det er jo ikke mangel på tømmer som er årsaken til krisen.

Det er i skogen de fleste rødlista artene og naturtypene finnes. I følge den norske rødlista er 1406 utrydningstruede arter negativt påvirket av skogbruk, med hogst som viktigste trusselfaktor. Ved betydelig økt hogstnivå, vil denne trusselen øke ytterligere – i hvert fall hvis miljøreglene svekkes. Det foreligger ingen omforent faglig vurdering som har konkludert med at det vil være miljømessig forsvarlig å øke hogsten fra 10 til 15 millioner kubikkmeter, og det er heller ikke regjeringens politikk. Kun 1 % av den produktive skogen er over 160 år. Denne skogen må ikke trues av økt hogst, samtidig som skogvernet må økes til 10 % for å nå forskernes anbefaling og internasjonale forpliktelser. Også skogindustrien har i en årrekke bedt myndighetene øke skogvernet, da manglende skogvern er en av utfordringene for industrien fordi utenlandske kjøpere stiller strenge miljøkrav. Økt skogvern og styrking av miljøreglene er en forutsetning for at industrien skal kunne levere bærekraftige produkter fra skogen.

Vi foreslår følgende alternative krisepakke:

- Endre miljøfiendtlige skogbrukssubsidier til mer miljøvennlige tilskudd som; miljøriktig tynning, ungskogspleie med sikte på kvalitetsvirke og bedre miljøkvaliteter og lukkede hogster, fleraldersskogbruk, utvalgshogst, lukket hogst, økt rotasjonslengde, fjerning av fremmede treslag, skjøtsel av styvingstrær og tilskudd til "kjipp-kjøring" (utkjøring kun med tømmerbil uten trekkvogn, noe som reduserer behovet for veiutbedring)
- Pelletsproduksjon av overskuddsflis fra sagbrukene og tiltak for å etablere et effektivt varmemarked i Norge
- Opprettholde INON som forvaltningsbegrep
- Revisjon av landbruksveiforskriften
- Penger til innovasjon; utvikling av en rekke nye produkter basert på treråstoff
- 150 millioner ekstra til skogvern i revidert nasjonalbudsjett og økt bevilgningen til skogvern kraftig i budsjett for 2014. Dette er også god distriktspolitikk og klimapolitikk.

Vennlig hilsen

Nina Jensen, WWF
Maren Esmark, Naturvernforbundet
Truls Gulowsen, Greenpeace
Arild Hermstad, Framtiden i våre hender

Christian Steel, SABIMA
Silje Lundberg, Natur og Ungdom
Kjetil Solbakken, Norsk Ornitologisk Forening